

[Handelsministeren.]

hvoraf man kan se, at særdeles mange Ansøgninger om Laan har faaet Afslag.

Det ærede Medlem har ganske vist Ret i, at der er givet mange Afslag; men jeg maa dertil føje, at ogsaa i mange Tilfælde har de Ansøgninger, der har foreligget for Udvalget og derefter for Ministeren, været saaledes underbygget, at man ikke kunde give andet end Afslag, medmindre man vilde stille sig ret ligegyldigt overfor Brug af Statens Midler.

De paagældende Ansøgninger har ikke kunnet bevilges med nogen rimelig Begrundelse, fordi der ikke har været fornøden Sikkerhed; og det maa nu en Gang være saaledes, at naar Staten stiller Midler til Raadighed for Haandværk og industrielle Virksomheder, maa de paagældende Virksomheder kunne give Staten rimelig Udsigt til, at der ikke bliver nævneværdige Tab paa Laanene. Hvis man ikke kan stille dette i Udsigt, maa Staten vægre sig ved at give Laan.

Jeg indrømmer, at de gældende Love, hvorefter disse Laan til Haandværk og Industri ydes, er givet under Forudsætning af, at Staten stiller sig noget mere villigt til at yde Laan mod mindre Sikkerhed, end Banker, Sparekasser og private Mænd gør. Det er givet, for hvis ikke Staten stillede sig saaledes, behøvede man jo ikke at vedtage Love, hvorefter Staten kunde give Laan; saa kunde man ganske simpelt henvise de paagældende, der ønskede Laan, til Pengeinstitutterne. Men jeg tilføjer, at der maa alligevel i hvert enkelt Tilfælde opstilles saadan Sikkerhed, saadan Garanti for, at Laanene kan tilbagebetales, at der kan blive Rimelighed i det. Ellers bliver det til, at man paa maa og faa giver Statens Midler ud uden at faa Sikkerhed for at faa noget tilbage og uden Sikkerhed for, at de virkelig kommer til nogen varig Nytte.

Men dertil maa jeg føje, at det har ikke været muligt for hverken Udvalgene eller Ministeren at se bort fra, at der i de Love, der er vedtaget i 1928 om Laan til Haandværk og Industri, udtrykkelig er fremhævet, at der er et Konkurrencemoment at tage i Betragtning; og det maa man fornuftigvis tage Hensyn til, ellers vilde der jo ingen Rimelighed have været i at indføre i Loven Bestemmelsen om den usunde Konkurrence, som der skulde tages Hensyn til. Og jeg kan sige — men det skjuler sig naturligvis overfor Offentligheden, fordi Ministeriet fornuftigvis ikke kan give Offentligheden Meddelelse om, med hvilke Motiver Afslaget er

givet —, at i adskillige Tilfælde har Forholdet været dette, at det var oplagt givet, at dersom man havde ydet Laan efter Ansøgningerne, vilde de være blevet brugt til at konkurrere en Kollega ud, og naar saa dette var gjort, vilde der ikke blot være een i Vanskeligheder, men saa vilde der være to.

Jeg vil ogsaa meget vel være i Stand til at give det kommende Udvalg Oplysninger om de Tilfælde, hvor man har ladet sig vildlede — det har ikke kunnet undgaas — saavel i Ministeriet som i Udvalget. Man har givet Laan, hvor man er naaet til det Resultat, at den paagældende industrielle Virksomhed, der har faaet Laanet af Staten, i en Periode derved har været i Stand til at konkurrere med en anden Virksomhed af tilsvarende Art med det Resultat, at ingen af Virksomhederne kunde gaa. Det er klart, at naar saadanne Forhold har kunnet konstateres, maa Udvalgene være forsigtige i deres Dispositioner og Ministeren ligesaa.

Yderligere maa jeg sige, at det er mit Indtryk, at baade Haandværkerudvalget og Industriudvalget har ydet deres bedste, har gjort sig al mulig Umage for at være retfærdige ved Bedømmelsen af de indkomne Ansøgninger. Det maa jo være saaledes, at det er Udvalgene, der har Ansvaret i første Instans, og det vil ikke kunne være hverken i den enes eller i den andens Interesse at forflygtige dette Ansvar. Det almindelige Forhold maa være, at naar Udvalget, der er sammensat saaledes, at ogsaa Industriens og Haandværkets egne Repræsentanter har kunnet gøre sig gældende i det, afslaar et Andragende, kan en Henvendelse til Ministeren ganske vist føre til — og har ogsaa i enkelte Tilfælde ført til —, at Ministeren sender Sagen tilbage til Udvalget og spørger, om nye Oplysninger kan indhentes, eller hvis nye Oplysninger er givet til Ministeren, om man saa kan tage Hensyn til dem, men det maa være saaledes, at kun undtagelsesvis siger Ministeren: Jeg giver Laanet, uanset om Udvalget har indstillet det eller ikke. Derimod kan det godt forme sig saaledes, at Ministeren, selv om Udvalget har indstillet Laanet, kan sige: Jeg vil alligevel ikke give det, for jeg vil ikke tage det endelige Ansvar.

Det ærede Medlem Hr. Lundberg sagde meget rigtigt, at der forelaa i forskellige Tilfælde Anbefalinger fra de vedkommende lokale Banker, saaledes at Ansøgerne mødte med Bankernes Udtalelse om, at baade Soliditet og Hæderlighed i enhver Henseende var repræsenteret. Men det maa fornuftigvis være saaledes, at en Banks Anbefaling